

KÄSKKIRI

18. juuni 2015 nr 92

„Koolipiimakava rakendamise riiklik strateegia” kinnitamine

Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 44 lõike 3 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671–854), artikli 26 lõigete 2 ja 3 alusel:

1. Kinnitan „Koolipiimakava rakendamise riiklik strateegia” (lisatud).
2. Esitada „Koolipiimakava rakendamise riiklik strateegia” Euroopa Komisjonile.
3. Avaldada „Koolipiimakava rakendamise riiklik strateegia” Põllumajandusministeeriumi veebilehel.
4. Rakendada „Koolipiimakava rakendamise riiklikku strateegiat” alates 2015/2016. õppeaastast.
5. Käskkiri jõustub 1. augustil 2015. a.

Saata: põllumajandusturu korraldamise osakond, Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet (elektrooniliselt).

Urmas Kruise
Maaeluminister

Koolipiimakava rakendamise riiklik strateegia

Sisukord

Sissejuhatus	3
1. Eesmärk ja koolipiimakava haldamise tasand	4
2. Sihtrühm	4
3. Abikõlblikud tooted ja nende valikukriteeriumid	4
4. Seotud tegevused ja kaasatud huvirühmad	6
5. Hindamise ja aruandluse kord	8
6. Strateegia kestus ja eelarve	8
7. Strateegia rakendamine	9

Sissejuhatus

Euroopa Liidus (edaspidi *EL*) rakendatakse koolipiimakava alates 1977. aastast. Eestis hakati koolipiimatoetuse andmiseks piima ja piimatooteid subsideerima alates 2001. aastast ning EL koolipiimakava rakendatakse 2004. aasta oktoobrist.

Koolipiimakava rakendamise riikliku strateegia (edaspidi *strateegia*) koostamise kohustus tuleneb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007.¹

Eelnimetatud määruse artikli 26 lõike 2 kohaselt peab alates 1. augustist 2015 koolipiimakavas osaleda soovivatel liikmesriikidel olema eelnevalt koostatud riikliku või piirkondliku tasandi strateegia kava rakendamiseks. Samuti võivad liikmesriigid ette näha kava tõhususe suurendamiseks vajalikke lisameetmeid, mis annavad teadmisi tervislike toitumisharjumuste, kohalike toiduahelate ja toidu raiskamise ärahoidmise kohta. Lisameetmeid tuleb kirjeldada strateegias.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 26 lõikest 3 tulenevalt peavad liikmesriigid oma strateegiate väljatöötamisel koostama loetelu piimast ja piimatoodete kohta, mis on nende kavade kohaselt toetuskõlblikud. Selleks et muuta koolipiimakava tõhusamaks, peaks liikmesriigi strateegia sisaldama ka teisi olulisi elemente, nimelt laste vanuserühma; piima ja piimatoodete jagamise sagedust; kava kulude eelarvestust, sealhulgas teavet selle kohta, kas makstakse riiklikku lisatoetust, ning kava tõhususe hindamise korda.

Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1047/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1308/2013 liikmesriikide poolt koolipiima kava jaoks riiklike ja piirkondlike strateegiate koostamise seisukohast, artikli 1 lõikes 2 sätestatakse strateegia sisu täpsemalt.²

Koolipiimakava rakendamist reguleerib komisjoni määrus (EÜ) nr 657/2008, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses haridusasutuste õpilaste piima ja teatavate piimatoodetega varustamise puhul antava ühenduse abiga.³

Riigisiseseelt reguleerib koolipiimakava rakendamist Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seadus⁴ ja põllumajandusministri 21. juuli 2010. a määrus nr 82 „Nende piima ja piimatoodete loetelu, mille pakkumiseks koolipiimatoetust antakse, koolipiimatoetuse lisatoetuse määr, koolipiimatoetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord ning taotluse vormid”.⁵

Strateegiaga panustatakse Vabariigi Valitsuse 17. juuli 2008. a korraldusega nr 325 „Rahvastiku tervise arengukavas 2009–2020”⁶ (edaspidi *rahvastiku tervise arengukava*) heaks kiidetud eesmärkide saavutamisse. Rahvastiku tervise arengukavas seatud strateegiliste eesmärkide täitmisega soovitakse saavutada rahvastiku tervise jätkuv paranemine, eluea pikenemine ja elukvaliteedi tõus. Koolipiimakava käsitatakse rahvastiku tervise arengukavas

¹ ELT L 347, 20.12.2013, lk 671–854

² ELT L 291, 07.10.2014, lk 4–5

³ ELT L 183, 11.07.2008, lk 17–26

⁴ RT I, 04.12.2014, 3

⁵ RT I, 24.07.2014, 6

⁶ RTL 2008, 63, 904

ühe alategevusena, millega soodustakse piima ja piimatoodete jõudmist lasteni ning kujundatakse ja toetatakse laste harjumust tarbida piima ja piimatooteid.

Strateegia on koostanud Põllumajandusministeerium. Strateegia kavandi väljatöötamisele aitasid kaasa Eesti Piimaliit, Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet (edaspidi *PRIA*) ning Tervise Arengu Instituut.

1. Eesmärk ja koolipiimakava haldamise tasand

Rahvastiku tervise arengukavas seatakse strateegilisi eesmärke rahvastiku tervise jätkuvaks parandamiseks. Rahvastiku tervise arengukava tervislike eluviiside valdkonna kirjelduses märgitakse, et tervislike valikute puhul on peamiseks sihtrühmaks lapsed ja noored, kuna panustamine laste ja noorte tervisesse on üks tulemuslikumaid meetodeid tulevaste täiskasvanute hea tervise tagamiseks.

Koolipiimakava eesmärk on soodustada koolieelses lasteasutuses⁷ käivate laste ning haridusasutuse⁸ 1.–12. klassi õpilaste hulgas piima ja piimatoodete tarbimist ning laste tervislikku toitumist ja toitumisharjumuse kujunemist. Koolipiimakava võimaldab koolieelses lasteasutuses käivatele lastele ning haridusasutuse 1.–12. klassi õpilastele pakkuda koolipiimakava raames lubatavaid piima ja piimatooteid soodsama hinnaga.

2. Sihtrühm

Koolipiimakava sihtrühm on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 22.

Strateegia sihtrühm on:

- 1) koolieelses lasteasutuses käivad lapsed;
- 2) haridusasutuse 1.–12. klassi õpilased;
3. kutsekeskharidust omandavad õpilased, kes õpivad kutseõppeasutuses ja rakenduskõrgkoolis⁹.

Strateegiasse on kaasatud laiapõhine sihtrühm, mis tagab koolipiimakava eesmärgipärase rakendamise ja kaasab võrdsetel alustel lapsed vanuses 2–18 aastat.

3. Abikõlblikud tooted ja nende valikukriteeriumid

Abikõlblike toodete loetelu on kehtestatud Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 44 lõike 1 alusel kehtestatud põllumajandusministri 21. juuli 2010. a määrusega nr 82 „Nende piima ja piimatoodete loetelu, mille pakkumiseks koolipiimatoetust antakse, koolipiimatoetuse lisatoetuse määr, koolipiimatoetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord ning taotluse vormid”. Loetelu kehtestamine tuleneb Euroopa Parlamendi ja nõukogu

⁷ Koolieelsete lasteasutuste seaduse § 5 lõike 1 kohaselt on koolieelseteks lasteasutusteks lastesõim, lasteaed ja erilasteaed.

⁸ Eesti Vabariigi haridusseaduse § 3 lõike 2 kohaselt on haridusasutused eelkõige koolieelsed lasteasutused, põhikoolid ja gümnaasiumid, kutseõppeasutused, rakenduskõrgkoolid, tilikoolid, huvikoolid ning täiendusõppeasutused, samuti neid teenindavad teadus- ja metoodikaasutused.

⁹ Mõnel juhul pakutakse Eestis rakenduskõrgkoolis kutsekeskharidust. Sellisel juhul on võimalik pakkuda koolipiimakava raames koolipiimatoetust ka rakenduskõrgkoolis, aga vaid nendele õpilastele, kes omandavad kutsekeskhariduse.

määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 27 lõike 1 punkti a alusel kehtestatud piimatoodete loetelu ning ühenduse abi saamise tingimustele vastavate toodete loetelu komisjoni määruse (EÜ) nr 657/2008 lisast I.

Abikõlblike toodete valikukriteeriumid on järgmised:

- 1) traditsioonilised piimatooted;
- 2) eelistatakse lisanditeta piimatooteid;
- 3) maitsestatud toodete puhul eelistatakse vähema suhkrusisaldusega tooteid;
- 4) hind ja kättesaadavus.

Valikukriteeriumitest lähtuvalt on Eestis EL koolipiimakava rakendamisel lubatud kasutada komisjoni määruse (EÜ) nr 657/2008 I lisas loetletud kategoorias I sätestatud toodete loetellu kuuluvaid tooteid:

- a) kuumtöödeldud piim¹⁰;
- b) kuumtöödeldud piim kakao, puuviljamahla¹¹ või maitselisandiga, sisaldab punktis a nimetatud piima vähemalt 90 % massist ja kuni 7% suhkrulisandit¹² ja/või mett;
- c) maitsestatud või maitsestatamata hapendatud piimatooted, puuviljamahlagaga³ või ilma, sisaldavad punktis a nimetatud piima vähemalt 90% massist ja kuni 7 % suhkrulisandit⁴ ja/või mett.

Strateegiaga hõlmatud abikõlblike toodete nimekiri on toodud tabelis 1.

Tabel 1. Abikõlblikud tooted

	KN-kood	Piim ja piimatooted	komisjoni määrus 657/2008, lisa I
	0401	kuumtöödeldud täispiim rasvasisaldusega vähemalt 3,5%	I kategooria (a)
	0401	kuumtöödeldud piim (2,5% rasvasisaldusega)	I kategooria (a)
	0401	kuumtöödeldud piim (rasvasisaldusega 1,5%–1,8%)	I kategooria (a)
	0401	kuumtöödeldud maitsestatud täispiim vähemalt 3,5% rasvasisaldusega	I kategooria (b)
	0401	kuumtöödeldud maitsestatud piim (rasvasisaldusega 2,2%–2,5%)	I kategooria (b)

¹⁰ Sealhulgas laktoosivaba piimajook.

¹¹ Puuviljamahla kasutatakse vastavalt nõukogu 20. detsembri 2001. a direktiivile 2001/112/EÜ inimtoiduks ettenähtud puuviljamahlade ja teatavate samalaadsete toodete kohta.

¹² Selle kategooria puhul tähendab suhkur KN-koodide 1701 ja 1702 all loetletud kaupu. Selle kategooriaga hõlmatud toodetes kasutatakse magusaineid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 1994. a direktiivile 94/35 toiduainetes kasutatavate magusainete kohta.

	0401	kuumtöödeldud maitsestatud piim (rasvasisaldusega 1,5%–1,8%)	I kategooria (b)
	0403	maitsestatamata täispiimajogurt vähemalt 3,5% rasvasisaldusega	I kategooria (c)
	0403	maitsestatamata piimajogurt (rasvasisaldusega 2,5%–3%)	I kategooria (c)
	0403	keefir (2,5% rasvasisaldusega)	I kategooria (c)
	0403	kuumtöödeldud maitsestatud piim (rasvasisaldusega 1,5%–1,8%)	I kategooria (c)
	0403	vähemalt 1,5% rasvasisaldusega maitsestatud hapupiim	I kategooria (c)
	0403	vähemalt 1,5% rasvasisaldusega hapupiim	I kategooria (c)

4. Seotud tegevused ja kaasatud huvirühmad

Koolipiimakava eesmärkide täitmisele aitavad kaasa kava raames sätestatud teavitustegevused, aga ka erinevate huvirühmade poolt elluviidavad tegevused, mis on seotud piima ja piimatoodete populariseerimisega laste hulgas. Huvirühmade tegevused ei ole otseselt seotud koolipiimakavaga, kuid kaudsed eesmärgid on samased koolipiimakavale ning sellepärast on nende tegevuste panus oluliseks täienduseks koolipiimakavale.

1. Euroopa Liidu koolipiimateemaline plakat

Koolipiimakavas osalejatele Euroopa Liidu rolli teadvustamiseks tuleb komisjoni määruse (EÜ) nr 657/2008 artikli 16 kohaselt paigaldada haridusasutusse nähtavale kohale Euroopa Liidu koolipiimateemaline plakat. Komisjoni määruse (EÜ) nr 657/2008 artikli 16 kohaselt on plakati soovitatav püsisukoht haridusasutuse peasissekäigu juures kohas, kus plakat on selgelt nähtav ja loetav. Viited Euroopa Liidu rahalisele panusele peavad olema vähemalt sama selgelt nähtavad kui viited Eesti koolipiimakava toetavate muude eraõiguslike või avalik-õiguslike isikute tehtud panustele. Euroopa Liidu koolipiimateemaline plakat peab vastama järgmistele komisjoni määruse (EÜ) nr 657/2008 III lisas sätestatud miinimumnõuetele:

- plakati suurus: vähemalt A3;
- tähed vähemalt: 1 cm;
- pealkiri: Euroopa Liidu koolipiim;
- sisu: haridusasutuse tüüpi arvestades vähemalt järgmine sõnastus:
  - „Meie [haridusasutuse tüüp (nt lastead/algkool/kool)] jagab Euroopa koolipiima abikava alusel Euroopa Liidu poolt subsideeritud piimatooteid”.

Lisaks on soovitatav rõhutada toiteväärtuselisi eeliseid ja anda lastele toitumisalaseid suuniseid.

Senise praktika kohaselt on EL koolipiimateemalised plakatid valmistatud erineva kujundusega. Haridusasutustelt saadud tagasiside kohaselt aitavad plakatid kaasa koolipiimakava rakendamise teadlikkuse tõstmisele. Paljud haridusasutused valmistavad plakateid koos õpilastega, mis tagab plakatite pikaajalise kasutamise ja koolipiimakavast hea ülevaate saamise.

2. Eesti Piimaliidu tegevused piima ja piimatoodete populariseerimisel ning hariduslikel ja teadvustamise eesmärkidel

Eesti Piimaliit on Eesti piimatööstuste esindusorganisatsioon, kuhu on koondunud enamik Eesti piimatööstusi. Eesti Piimaliidu eesmärk on hoida omamaist piimandust konkurentsivõimelisena nii kodu- kui ka välisurul. Eesti Piimaliit suhtleb rahvusvaheliste partneritega ning räägib kaasa kodumaist piimanduspoliitikat käsitlevates küsimustes. Eesti Piimaliit on Euroopa Piimandusassotsiatsiooni (EDA) täisliige.

Eesti Piimaliidu tegevused, mis on suunatud lastele:

- terviseõpetus lastele, tunniteema pealkiri „PIIM”.

Haridusasutustele on ette valmistatud materjalid (õpetlikud, mängulised) piimateemalise õppetunni korraldamiseks. Õppetunni materjalid ja tunni video on kättesaadav Eesti Piimaliidu veebilehel ning haridusasutustel on võimalik neid materjale vabalt kasutada. Link veebilehele <http://www.piimaliit.ee/terviseopetus-lastele/>

- piim igale eale

Õpetlikud videod piima kasulikkusest, mis on lisatud ka populaarsesse veebipõhisesse videojagamise keskkonda www.youtube.com. Haridusasutustele vabalt kättesaadav ja kasutatav. Link veebilehele <http://www.piimaliit.ee/piim-igale-eale/>

- veebiraamat „Missioon Piim”

Lastele ja noortele suunatud veebiraamat, mis jutustab lastele suunatud vormis õpetliku taustaga loo piima tootmise algusest kuni toidukorvi jõudmiseni. Haridusasutustele vabalt kättesaadav ning kasutatav. Link veebilehele <http://www.piimaliit.ee/missioonpiim/>

3. Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja tegevused piima ja piimatoodete populariseerimisel ning hariduslikel ja teadvustamise eesmärkidel

Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda viib alates 2. jaanuarist 2015 kolme aasta jooksul ellu piimatarbimist soodustava kampaania, mis on suunatud noortele. Programmi raames korraldatakse mitmeid avalikkusele mõeldud üritusi, valmistatakse trükiseid noortele, korraldatakse avatud uste päevi piimatootmisettevõtetes jne. Programmi elluviimist toetavad Euroopa Komisjon, Põllumajandusministeerium ja Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda. Programmi raames korraldatavatest üritustest ning tegevustest teavitatakse sihtgruppi ja laiemat avalikkust nii üldise meediaruumi kaudu kui ka Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja piimavaldkonna veebilehel <http://epkk.ee/valdkonnad-sisu/piim/uudised/>

Kampaania eesmärgid:

- Piima ja piimatoodete maine parandamine, eelkõige noorte hulgas.

Programmi eesmärgiks on parandada piimatoodete mainet, rõhutades piima värskust ja olulisust vajalike toitainete allikana tasakaalustatud toitumises. Teavitustegevuse eesmärgiks on õhutada inimesi piimatooteid igapäevaselt tarbima, seejuures pööratakse erilist tähelepanu noorte, eelkõige haridusasutustes viibivate laste ja noorukite tarbimisharjumustele.

- Piima ja piimatoodete tarbimise sageduse suurendamine, eelkõige noorte hulgas.

Programmi eesmärgiks on suurendada värskete piima ja värskete piimatoodete (sealhulgas jogiipiima ja hapupiimatoodete) tarbimise sagedust. Seejuures on eesmärgiks soodustada eelkõige tarbimist noorte kui tulevaste täiskasvanud tarbijate hulgas.

- Tarbitava piima ja tarbitavate piimatoodete koguse suurendamine, eelkõige noorte hulgas.

Programmi eesmärgiks on suurendada värsket piima ja värske piimatoodete (sealhulgas joogipiima ja hapupiimatoodete) tarbimise kogust. Seejuures on eesmärgiks soodustada eelkõige tarbimist noorte kui tulevaste täiskasvanud tarbijate hulgas.

5. Hindamise ja aruandluse kord

Koolipiimakava rakendamise tulemusi hinnatakse riigisisel ja EL tasandil.

Põllumajandusministeerium koostab põllumajandussektori kvartali- ja aastaülevaated¹³ ning analüüsib sealhulgas koolipiimakava rakendamise tulemusi.

Komisjoni määruse (EÜ) nr 657/2008 artikli 17 kohaselt esitavad liikmesriigid igal aastal Euroopa Komisjonile teabe koolipiimakava rakendamise üksikasjalikest tulemustest. Kontrollide tulemuste põhjal kogutud teave edastatakse Euroopa Komisjonile iga aasta 31. oktoobriks ning teave koguste ja makstud summade kohta edastatakse enne iga aasta 31. jaanuari.

Koolipiimakava rakendamise, hindamise ja aruandluse kohta kogub PRIA perioodiliselt (kalendriaasta, õppeaasta) järgmisi põhilisi andmeid, mis on aluseks koolipiimakava strateegiliste tulemuste hindamiseks:

- haridusasutuste arv;
- õpilaste arv;
- taotletud kogused kategooriate kaupa;
- Euroopa Liidu makstud abisumma;
- Eesti makstud abisumma;
- kokku makstud abisumma.

6. Strateegia kestus ja eelarve

Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1047/2014 artikli 1 lõike 1 kohaselt peavad liikmesriigid koostama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 26 lõike 2 kohaselt koolipiimakava rakendamise strateegia ja esitama selle Euroopa Komisjonile iga aasta 1. juuliks. Strateegiat rakendatakse alates 2015/2016. õppeaastast.

Koolipiimakava rahastatakse Euroopa Liidu ja Eesti riigieelarvest.

Eesti kasutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 217 kirjeldatud võimalust maksta lisaks EL toetusmäärale riiklikku toetust. Riiklikku toetust makstakse Eesti riigieelarvest. Koolipiimakava eelarve kinnitatakse kalendriaasta põhisel, arvestades riigieelarvest määratud rahaliste vahendite suurust.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 217 kohaselt võivad liikmesriigid maksta riiklikku toetust, et katta koolipiima tegeliku maksumuse ja EL poolt antava toetusmäärava vahe osaliselt või täielikult. Eesti on seda võimalust kasutanud ja koolipiimakava

¹³ <http://www.agri.ee/et/eesmargid-tegevused/pollumajandus-ja-toiduturg/ulevaated/pollumajandussektor>

kohaselt on makstud lisaks EL toetusele ka riiklikku lisatoetust. Eestis on riiklikku lisatoetust makstud koolipiimakava rakendamise algusest, see tähendab 2004. aastast alates.

Koolipiimakava eelarvest makstavad summad kujunevad vastavalt piima ja piimatoodete tarbimisele. EL eelarve kasutamise prognoosid koostatakse koos riikliku eelarve prognoosidega kalendriaasta põhiselt. Koolipiimakavas aastatel 2005–2014 makstud summad ning 2015. aasta eelarve prognoos on välja toodud tabelis 2.

Tabel 2. Koolipiimakavas aastatel 2005–2014 makstud summad ning 2015. aasta prognoos

Aasta	Euroopa Liidu eelarvest makstud summa, eurot	Eesti eelarvest makstud summa, eurot	Makstud summa kokku, eurot
2005	303 663,1	311 290,3	614 953,4
2006	426 903,0	497 848,4	924 751,4
2007	414 454,8	542 433,2	956 888,0
2008	473 204,3	743 797,4	1 217 001,7
2009	526 505,5	766 938,4	1 293 443,9
2010	608 395,1	697 852,2	1 306 247,3
2011	643 676,1	842 354,2	1 486 030,3
2012	761 019,8	1 044 833,6	1 805 853,4
2013	692 158,5	948 062,8	1 640 221,3
2014	662 158,1	909 321,6	1 571 479,7
2015*	699 121*	880 000*	1 579 121*

*prognoos

7. Strateegia rakendamine

Koolipiimakava rakendatakse Eestis alates 1. oktoobrist 2004 ning paari rakendusaastaga on saavutatud stabiilne ja kõrge koolipiimakavaga liitunud koolide ja õpilaste arv.

2014/2015. õppeaasta alguseks oli koolipiimakavas osaleva 998 haridusasutuse potentsiaalsete koolipiima tarbivate õpilaste arv Eestis 213 000, mis moodustab ligikaudu 97% 2014/2015. õppeaasta võimalikust sihtrühmast.

Koolipiimakava raames tarbitud piima ja piimatoodete eest maksti 2014. aastal toetust kokku 1,57 miljonit eurot, sellest Euroopa Liidu toetuse osa moodustas 662 158 eurot ja Eesti riigieelarvest makstav lisatoetus 909 321 eurot.

Koolipiimakava rakendavaks asutuseks on PRIA. PRIA ülesannete hulka kuulub koolipiimakava raames toetuse taotlejate heakskiitmine, toetuse taotluste vastuvõtt, kohapealne kontroll, toetuse maksmine ja järelevalve. Põllumajandusministeerium teeb koostöös PRIA-ga järelevalve ja kohapealse kontrolli tulemustest kokkuvõtte ning teavitab sellest Euroopa Komisjoni ISAMM infovahetussüsteemi kaudu.

Eestis rakendatava EL koolipiimatoetuse määra aluseks on:

1) nõukogu määruse (EL) nr 1370/2013, millega määratakse kindlaks põllumajandustoodete ühise turukorraldusega seotud teatavate toetuste kehtestamise meetmed,¹⁴ artikli 6 lõikes 2 sätestatud EL koolipiimatoetuse määr;

¹⁴ ELT L 346, 20.12.2013, lk 12–19.

2) põllumajandusministri 21. juuli 2010. a määruses nr 82 „Nende piima ja piimatoodete loetelu, mille pakkumiseks koolipiimatoetust antakse, koolipiimatoetuse lisatoetuse määr, koolipiimatoetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord ning taotluse vormid” §-s 3 sätestatud koolipiimatoetuse lisatoetuse määr.

Koolipiimakavas kehtivad järgmised koolipiimatoetuse määrad¹⁵:

- 1) Euroopa Liidu eelarvest makstava koolipiimatoetuse määr on 18,15 eurot 100 kg toote kohta;
- 2) Eesti riigieelarvest makstava koolipiimatoetuse lisatoetuse määr on 25,24 eurot 100 kg toote kohta.

Kokku makstakse 100 kilogrammi tarbitud toote kohta toetust 43,39 eurot.

Erandiks on maitsestatud hapupiim (rasvasisaldusega vähemalt 1,5%), mille kohta on võimalik koolipiimatoetust taotleda ainult EL toetuse määra alusel, milleks on 18,15 eurot 100 kg kohta.¹⁶

Liitrites esitatud tootekoguste puhul kasutatakse toetuse arvutamisel koefitsienti 1,03.

Koolipiimakava toetuse taotlejad on sätestatud Euroopa Komisjoni määruse (EÜ) nr 657/2008 artikli 6 lõikes 2 ning loetletud Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 45 lõikes 2.

Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 45 lõike 2 kohaselt võib piima ja piimatoodete tarnimist haridusasutusse korraldada ning koolipiimatoetuse taotluse esitada haridusasutus, haridusasutust esindav isik, linna- ja vallavalitsus oma haldusterritooriumil paikneva haridusasutuse nimel ning piimatoodete pakkuja.

Koolipiimatoetust piima ja piimatoodete pakkumiseks võib taotleda kuni kuus korda aastas järgmiste taotlusperioodide kohta: 1. august – 30. september; 1. oktoober – 30. november; 1. detsember – 31. jaanuar; 1. veebruar – 31. märts; 1. aprill – 31. mai ning 1. juuni – 31. juuli. Koolipiimatoetust makstakse taotlejale kulupõhiselt ehk tagantjärele vastavalt lastele toetusperioodi jooksul pakutud piima ja piimatoodete kogustele. Koolipiimatoetust ei maksta nende päevade eest, mil õppetööd ei toimunud. Seega arvestatakse taotlemisel koolipäevade arvu nii, et taotlusperioodist jääksid välja koolivaheajad. Ka koolieelsete lasteasutuste puhul on koolipiimatoetuse taotlemise aluseks tegelik lahtiolekuaeg taotlusperioodi jooksul. Kui haridusasutuses on kehtestatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 24 lõike 7 alusel erinevad koolivaheajad, siis teavitab koolipiimatoetuse taotleja sellest PRIA-t õppeaasta alguses.

Koolipiimakavas pakutava piima ja pakutavate piimatoodete tarnimise ning jagamise eest vastutab koolipiimatoetuse taotleja, järgides lubatud maksimumkoguseid ning piima ja piimatoodete pakkumiseks kehtestatud nõudeid. Lubatavaks maksimumkoguseks on 0,25 l (250 ml) piima, hapupiima, keefirit või maitsestatamata jogurtit õpilase või lasteaialapse kohta õppepäevas. Kuna jogurtite, hapupiima, maitsestatud hapupiima ning keefiri kohta peetakse arvestust kilogrammides,

¹⁵ Koolipiimakavas kehtestatud Euroopa Liidu eelarvest makstava koolipiimatoetus määr ja Eesti riigieelarvest makstava koolipiimatoetuse lisatoetuse määr ei ole määratud kindlaks perioodiks, vaid need võivad muutuda vastavalt Euroopa Liidu ja riigi õigusaktides tehtavatele muudatustele.

¹⁶ Liikmesriigid võivad maksta riiklikku lisatoetust ja kehtestada rangemaid norme vastavalt komisjoni määruse (EÜ) nr 657/2008 artiklis 4 sätestatud alustele.

siis on nende puhul ümberarvestatuna päevaseks koguseks 0,258 kilogrammi ehk 258 grammi (kilogrammide = liitrid X 1,03).¹⁷

Koolipiimatoetust ei maksta toidu valmistamiseks (kuumtöötlemine) kasutatud piima ja piimatoodete eest. Erandina on lubatud piima ja maitsestatud piima kuumutamine, kui neid ei kasutata toidu valmistamise juures (kasutatakse näiteks kuuma kakao valmistamiseks). Samas on koolipiimakavas lubatud haridusasutuste tööruumides toidu valmistamiseks kasutada kuumutamata piima ja piimatooteid (kasutatakse näiteks erinevates magustoitutes, maisihelvestega koos, marjajookide koostisosana vm).

Koolipiimakavas ei ole piima ja piimatoodete pakkumiseks ette nähtud ühtset korda. Senise praktika kohaselt pakutakse piima ja piimatooteid järgmiselt: piimaautomaatidest; koolitoidu kõrvale; joogipauside ajal; toidukordade ajal toidu peale (helveste, mannavahu vm toiduga koos) ning mahlajoogi, kakao vm piima sisaldava joogi koostisosana.

Koolipiimatoetuse taotlemisel ei toetata transpordikulude hüvitamist.

Põllumajandusministeerium koostab koolipiimakava reguleerivad õigusaktid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele ja komisjoni määrustele ning tagab nende õigeaegse ajakohastamise.

Strateegia kinnitamise tulemusel ja selle edastamisega Euroopa Komisjonile jätkub koolipiimakava rakendamine Eestis 2015/2016. õppeaastal. Sellega soodustatakse koolieelse lasteasutuse laste ning haridusasutuse 1.–12. klassi õpilaste hulgas piima ja piimatoodete tarbimist ning laste tervislikku toitumist ja toitumisharjumuse kujunemist.

Ants Noot
Kantsler

---

¹⁷ Ümberarvutamise koefitsient on sätestatud komisjoni määruses (EÜ) nr 657/2008 artikli 4 punktis 3.